

Grant Thornton

An instinct for growth™

«Λειτουργία και επίδραση της Οικονομίας Διαμοιρασμού στον ξενοδοχειακό κλάδο στην Ελλάδα»

Οκτώβριος 2015

Δρ Παναγιώτης Πρόντζας

Senior Manager | Operational Advisory

Grant Thornton Greece

Agenda

- **Περί ορισμού και παραγόντων**
- **Κρίσιμα ζητήματα**
- **Μεθοδολογία και εκτίμηση επιδράσεων οικονομίας διαμοιρασμού στον τουρισμό**
- **Λοιπές επιπτώσεις και προεκτάσεις**

Περί ορισμού και παραγόντων

Ορισμός

- Η οικονομία διαμοιρασμού αποτελεί ένα **νέο τρόπο διάθεσης και κατανάλωσης** αγαθών και υπηρεσιών
- Πρόκειται κατά βάση για ένα **οικονομικό σύστημα αποκεντρωμένων δικτύων και αγορών**

Μηχανισμός

- Οι καταναλωτές συναλλάσσονται μεταξύ τους **μέσω διαδικτύου**, προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες τους σε προϊόντα και υπηρεσίες
- Βασίζεται στη **χρήση πόρων και περιουσιακών στοιχείων** που υπάρχουν ή έχουν ήδη αγοραστεί και βρίσκονται σε κατάσταση υπό-εκμετάλλευσης ή αδράνειας

Παράγοντες

- **Κοινωνικοί:** αύξηση βαθμού αστικοποίησης, σύγχρονος τρόπος ζωής
- **Οικονομικοί:** οικονομική κρίση, αύξηση ανεργίας, μείωση αγοραστικής δύναμης, ανάγκη αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων
- **Τεχνολογικοί:** εξελίξεις στο διαδίκτυο, εξοικείωση με ηλεκτρονικές πληρωμές

Διαδικτυακές βάσεις οικονομίας διαμοιρασμού (ενδεικτικό δείγμα)

Προϊόν	Ενδεικτικές διαδικτυακές βάσεις
Ενοικίαση σπιτιών	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Airbnb, www.airbnb.com ▪ Homeaway, www.homeaway.com ▪ Housetrip, www.housetrip.com ▪ Flipkey, www.flipkey.com
Μικροεργασίες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zaarly, www.zaarly.com ▪ Task Rabbit, www.taskrabbit.com
Βιβλία	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Paper Back Swap, www.paperbackswap.com ▪ Book Mooch, www.bookmooch.com
Ρούχα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Clothing Exchange, www.clothingexchange.com ▪ 99dresses, www.99dresses.com
Φαγητό	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Forky, www.forky.com
Ποδήλατα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Easy Bike, www.easybike.gr
Αυτοκίνητα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uber, www.uber.com ▪ Lyft, www.lyft.com
Δανεισμός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zopa, www.zopa.com ▪ Prosper, www.prosper.com

Κρίσιμα ζητήματα

Επιδράσεις στον τουρισμό

- **Βαθμός συμπληρωματικότητας ή υποκατάστασης** μεταξύ τυπικών ξενοδοχειακών καταλυμάτων και κατοικιών οικονομίας διαμοιρασμού
- Στην περίπτωση της υποκατάστασης, η οικονομία διαμοιρασμού **στερεί έσοδα από το ξενοδοχειακό κλάδο** ενώ καταγράφονται απώλειες και σε επίπεδο δημοσίων εσόδων

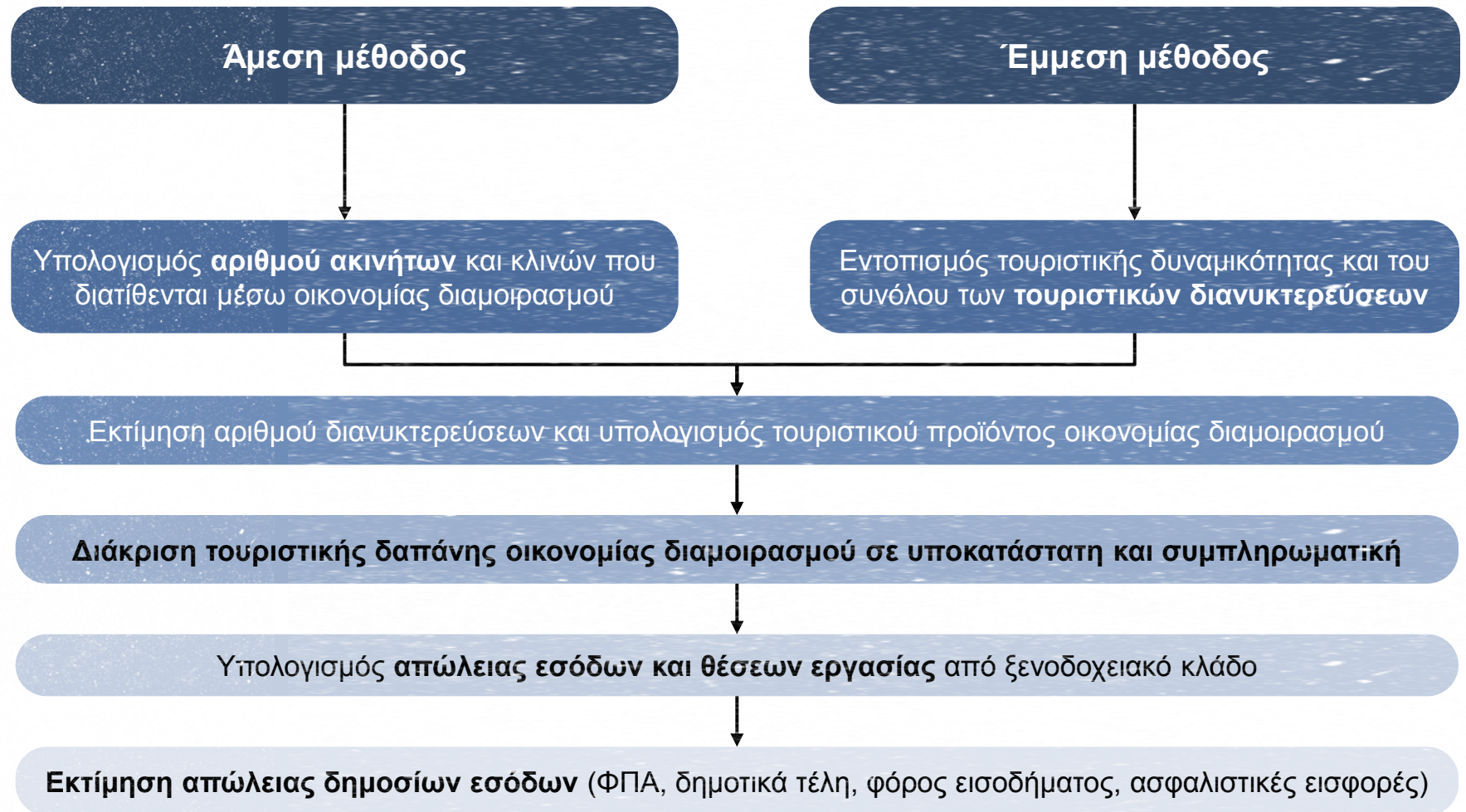
Νομοθετικές ρυθμίσεις

- **Περιοδική τουριστική χρήση** για μονοκατοικίες άνω των 80 τ.μ. (τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις) βάσει Ν. 4179/2013 (όπως ισχύει)
- Από 1 Νοέμβρη 2015, δυνάμει του **Ν. 4336/2015**, **καταργείται η πρόβλεψη** ότι θεωρούνται «τουριστικά καταλύματα» τα ακίνητα που εκμισθώνονται για προσωρινή διαμονή μικρότερο των 30 ημερών

Συνέπειες

- **Σημαντική αύξηση** του αριθμού των καταλυμάτων στην οικονομία διαμοιρασμού
- **Διαφυγόντα έσοδα** για τις φορολογικές αρχές – περιορισμός κύκλου εργασιών των ξενοδοχειακών καταλυμάτων
- **Αθέμιτος ανταγωνισμός** προς το ξενοδοχειακό κλάδο

Μεθοδολογία εκτίμησης επιδράσεων οικονομίας διαμοιρασμού στον τουρισμό

Υποθέσεις και βασικά μεγέθη εργασίας άμεσης και έμμεσης μεθόδου

Άμεση μέθοδος

Παράμετροι	Τιμές
Σύνολο καταχωρήσεων σε πλατφόρμες διάθεσης ακινήτων	87 χιλ.
Σύνολο ακινήτων (αφαίρεση αλληλοεπικαλύψεων)	52 χιλ.
Ακίνητα μη πιστοποιημένα	31 χιλ.
Διαθέσιμες κλίνες (6,83 μέσος αριθμός κλινών ανά ακίνητο)	214 χιλ.
Ετήσιες διανυκτερεύσεις (25% πληρότητα ακινήτων)	19 εκ.
Δαπάνη για διαμονή (€ 43 ανά διανυκτέρευση)	€ 840 εκ.
Δαπάνη για λοιπές υπηρεσίες (€ 28 ανά ημέρα)	€ 537 εκ.
Σύνολο τουριστικής δαπάνης οικονομίας διαμοιρασμού	€ 1,377 δισ.

Έμμεση μέθοδος

Παράμετροι	Τιμές
Σύνολο διανυκτερεύσεων	196 εκ.
Διαθέσιμες κλίνες σε τουριστικά καταλύματα	781 χιλ.
Διανυκτερεύσεις σε τουριστικά καταλύματα βάσει πληρότητας	158 εκ.
Διανυκτερεύσεις σε φιλικά - συγγενικά σπίτια	17 εκ.
Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα οικονομίας διαμοιρασμού	20 εκ.
Δαπάνη για διαμονή (€ 43 ανά διανυκτέρευση)	€ 891 εκ.
Δαπάνη για λοιπές υπηρεσίες (€ 28 ανά ημέρα)	€ 569 εκ.
Σύνολο τουριστικής δαπάνης οικονομίας διαμοιρασμού	€ 1,460 δισ.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από Τράπεζα Ελλάδος (Στατιστικά Στοιχεία, Ταξιδιωτικές Υπηρεσίες), ΕΛΣΤΑΤ (Στατιστικά Θέματα, Τουρισμός) και ιστοσελίδες πλατφόρμων οικονομίας διαμοιρασμού

Απώλειες λόγω υποκατάστασης στη διαμονή

Παράμετροι (σε εκ. €)	Άμεση μέθοδος	Έμμεση μέθοδος
Σύνολο τουριστικής δαπάνης οικονομίας διαμοιρασμού	1.377	1.460
Δαπάνη οικονομίας διαμοιρασμού για διαμονή	840	891
Υποκατάστατο μέρος για διαμονή (70% δαπάνης)	588	624
Συμπληρωματικό μέρος για διαμονή (30% δαπάνης)	252	267
Αναλογών ΦΠΑ διαμονής	60	63
Αναλογούντα δημοτικά τέλη και τέλη παρεπιδημούντων	5	6
Διαφυγόντα έσοδα ξενοδοχειακών καταλυμάτων	523	555
Χαμένες θέσεις εργασίας	15 χιλ.	16 χιλ.
Διαφυγούσες ασφαλιστικές εισφορές	22	24
Αναλογών φόρος εισοδήματος ξενοδοχειακών καταλυμάτων	97	103
Συνολική δυνητική απώλεια δημοσίων εσόδων (ΦΠΑ, δημοτικά τέλη, ασφαλιστικές εισφορές) λόγω υποκατάστασης στη διαμονή	184	195

Πραγματικές απώλειες δημοσίου και δυνατότητες αύξησης των δημοσίων εσόδων

Παράμετροι (σε εκ. €)	Άμεση μέθοδος	Έμμεση μέθοδος
Δαπάνη οικονομίας διαμοιρασμού για διαμονή	840	891
Υποκατάστατο μέρος για διαμονή (70% δαπάνης)	588	624
Συμπληρωματικό μέρος για διαμονή (30% δαπάνης)	252	267
Απώλεια δημοσίων εσόδων λόγω μη φορολόγησης των εισοδημάτων από ενοικίαση κατοικιών στην οικονομία διαμοιρασμού	260	276
Δημόσια έσοδα από εφαρμογή ΦΠΑ στη διαμονή	86	102
Επιβολή δημοτικών τελών και τελών παρεπιδημούντων	4	4
Φόρος εισοδήματος ιδιοκτητών	233	247
Συνολική δυνητική συμβολή οικονομίας διαμοιρασμού από φορολόγηση της δαπάνης για διαμονή	322	353
Υπάρχουσα συμβολή οικονομίας διαμοιρασμού (έσοδα από ΦΠΑ λόγω συμπληρωματικού μέρους δαπανών για λοιπές υπηρεσίες)	27	28

Λοιπές επιπτώσεις οικονομίας διαμοιρασμού

Λειτουργία θεσμικών φορέων

- Η έλλειψη ενός πλαισίου ενσωμάτωσης και ελέγχου των καταλυμάτων της οικονομίας διαμοιρασμού δημιουργεί **προβλήματα στην ικανότητα των φορέων** να προάγουν την ποιότητα των τουριστικών υπηρεσιών στη χώρα

Ποιότητα υπηρεσιών

- Δημιουργούνται ζητήματα σχετικά με το επίπεδο υγειονομικής ασφάλειας, τη διασφάλιση της **αστικής ευθύνης** και της **δημόσιας ασφάλειας**
- Δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης προτύπων δημόσιας υγείας, ενώ δημιουργούνται ερωτήματα κατά πόσο οι ιδιοκτήτες των καταλυμάτων είναι σε θέση να προσφέρουν **υπηρεσίες φιλοξενίας και διαμονής**

Κοινωνική διάσταση

- Αρνητικές επιδράσεις σε θέσεις εργασίας και δημόσια έσοδα στρεβλώνουν τη δυνατότητα άσκησης **αποτελεσματικής κοινωνικής πολιτικής**
- **Αλλοίωση φυσιογνωμία πόλης**, ανισορροπία μεταξύ τουριστικού και οικιστικού περιβάλλοντος, ανατίμηση μισθωμάτων περιοχών

Προεκτάσεις

Σύνθετο ζήτημα

- Πρόκειται για ένα **ευρύτερο κοινωνικοοικονομικό φαινόμενο** - δεν αφορά μόνο τον ξενοδοχειακό κλάδο
- Υπάρχουν τόσο **οικονομικές όσο και κοινωνικές επιπτώσεις**
- **Δεν αρκεί** μια φορολογική διευθέτηση του ζητήματος

Αντιμετώπιση επιπτώσεων

- **Επαναφορά** εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς
- **Περιορισμός απωλειών** σε επίπεδο δημοσίων εσόδων
- **Ελαχιστοποίηση αθέμιτου ανταγωνισμού** μεταξύ ακινήτων οικονομίας διαμοιρασμού και ξενοδοχειακών καταλυμάτων

Σφαιρική «επένδυση»

- Θεσμική θωράκιση, **ενσωμάτωση και εποπτεία** της οικονομίας διαμοιρασμού
- **Εκσυγχρονισμός ρυθμιστικού πλαισίου** ξενοδοχειακής αγοράς
- **Ενίσχυση και παροχή κινήτρων** στον ξενοδοχειακό κλάδο

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Dr. Panagiotis Prontzas | Senior Manager | Operational Advisory

Grant Thornton Greece,

Advisory & Industries offices | Syggrou Av. & 2, Amfitheas Av. | 17122 Nea Smirni | Athens | Greece

T (direct) +30 210 7280 556 | **T (mobile)** +30 6974 429 859 | **T (office)** +30 210 7280 000

E panagiotis.prontzas@gr.gt.com | **W** www.grant-thornton.gr